

Mga Kasunduan sa Suportadong Paggawa ng Desisyon

Para sa mga Kliyente at Pamilya

ACRC 2024

Ano ang
Suportadong
Paggawa ng
Desisyon?

Ayon sa Batas ng California...

Ang bawat isa ay nangangailangan ng tulong o suporta sa kanilang mga buhay minsan (at hindi lamang mga taong may kapansanan

Bilang isang hustong gulang na may kapansanan, may karapatan kang makakuha ng suporta sa paggawa ng mga desisyon mula sa mga taong gusto mo at eksaktong mga uri ng suporta na gusto mo

Kailangang tuparin ng ibang tao ang iyong mga kagustuhan na inilagay mo sa isang dokumentong tinatawag na Kasunduan sa Paggawa ng Suportadong Desisyon.

Kung ano ang kaya mong gawin ay dapat masukat bilang kung ano ang kaya mong gawin sa suporta, at hindi kung ano ang magagawa mo nang walang tulong.

Ang Suportadong Paggawa ng Desisyon (Supported Decision-Making, SDM) ay...

Isang paraan para makakuha ka ng TULONG sa paggawa ng mga pagpili (mga desisyon) kung saan

- Ikaw ay gumagawa ng sariling mong mga pagpili
- Ikaw ay pumipili kung anong mga uri ng tulong o suporta ang gusto mo
- Ikaw ay pumipili ng mga tao na gusto mong tumulong o sumuporta sa iyo – mga kaibigan, pamilya, mga tauhan – na tinatawag na **Mga Tagasuporta** mo
- Nandiyan ang **mga tagasuporta** para tulungan ka...

IKAW ANG NAGPAPASYA

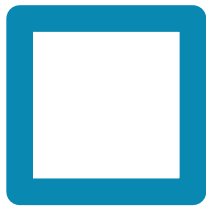
Ikaw ang gumagawa ng panghuling desisyon, hindi ang iyong mga Tagasuporta.

Kasunduan sa SDM

- Isang dokumentong pinupunan mo para sabihin sa iba kung sino ang iyong Mga Tagasuporta at ang uri ng suporta sa tulong na gusto mo (at ayaw mo).
- Ikaw ang nagbibigay sa iba ng kopya ng kanyang Kasunduan sa SDM
- Kailangang igalang ng ibang tao ang mga desisyon mo tungkol sa iyong mga Tagasuporta at ang gusto mong uri ng suporta at aspetong susuportahan!

SDM:
Pag-iisip tungkol
sa **mga pagpili**

Pagpili = Desisyon

- Ikaw ay may karapatang gumawa ng mga pagpili/desisyon sa iyong sariling buhay
- May karapatan kang makakuha ng suporta para tulungan kang gawin ang mga pagpipiliang iyon

Mga uri ng pagpipilian -- Mga halimbawa

Saan mo gustong manirahan

Ano ang ginagawa mo para malibang

Sino ang gustong mong makasama sa tirahan

Kailan pupunta sa doktor/dentista

Saan mo/Kung gusto mong magtrabaho

Anong medikal na paggamot ang gusto mo

Anong day program ang gusto mong puntahan

Anong bibilhin

Anong damit ang isusuot mo

Anong mga klase ang gusto mong kunin

Kanino mo gustong makipagkaibigan

Kung gustong makipag-date, at kanino

Paano mo ginagastos ang iyong pera

Ano ang kakainin

Anong iba pang mga uri ng PAGPILI ang naiisip mo?

SDM:
Pag-iisip tungkol
sa **suporta**

Mga uri ng suporta

- **Impormasyon sa payak na wika:** Nakasulat na impormasyon sa mga simpleng salita
- **Mga litrato, drawing o larawan**
- **May taong nagpapaliwanag ng mga bagay sa iyo**
- **Pagsasaliksik:** Pagtatanong, pagtingin sa mga dokumento o mga website
- **Mga trial o pagbisita:** Pagsubok ng iba't ibang bagay upang makita kung ano sa tingin mo ay tama para sa iyo

Higit pang uri ng suporta

- **Mga paalala** tungkol sa mahahalagang petsa, oras o event
- Tumulong sa **paglista ng mga Pros at Cons**
- **Pagpunta sa mga meeting at appointment kasama ko**
- **Pakikipag-usap sa mga eksperto** na maraming alam tungkol sa pagpipilian

Mas marami pang uri ng suporta!

- **Mga klase** para matuto tungkol sa mga pagpipilian na mainam sa kalusugan.
- **Teknolohiya:** Paggamit ng telepono, computer, o iba pang device para tumulong sa mga pagpili.
- **Pagtulong sa pagpapabatid ng desisyon ko** sa iba

IBA PA???

Anong suporta ang kailangan ko

Maaaring marami kang pagpipilian na gusto mong gawin sa iyong sarili.

Maaaring may iba pang mga pagpili na gusto mo ng suporta kahit papaano.

At maaaring may iba pang mga pagpipilian na hindi mo magagawa nang walang suporta.

Pag-iisip tungkol
sa **mga**
tagasuporta

Sino ang gusto kong maging tagasuporta ko?

Ang Tagasuporta ay dapat na:

- Taong pinagkakatiwalaan mo
- Taong kilala mo at alam ang gusto mo
- Isang taong sumasang-ayon na maging isang Tagasuporta

Maaari kang magkaroon ng isang Tagasuporta lang, o ilang dami ang gusto mo!

Pakikipag-usap sa mga Posibleng Tagasuporta

- Dapat maglaan ka ng oras upang makipagkita sa lahat ng taong sa tingin mo ay maaaring gusto mong maging isang Tagasuporta.
- Maaaring kang makipagkita sa kanila nang paisa-isa, o magkakasama
- Maaaring kang magbigay sa kanila ng nakasulat na impormasyon tungkol sa kung ano ang SDM at kung ano ang ginagawa ng mga Tagasuporta.

Pakikipag-usap sa mga Posibleng Tagasuporta

Pag-usapan ang tungkol sa

- Anong uri ng tulong/suporta ang gusto mo mula sa bawat isa
- Sang-ayon ba o hindi ang taong iyon na maging Tagasuporta
- Paano ka makakakuha ng tulong mula sa Tagasuporta
- Kung ang iyong mga Tagasuporta ay maaaring makipag-usap sa isa't isa kapag wala ka doon

Punan ang **Form ng**
Kasunduan sa SDM

Kasunduan sa SDM

Kasunduan sa Suportadong Paggawa
ng Desisyon

**Maaaring basahin at
ipaliwanag ng isang
pinagkakatiwalaang
kaibigan, miyembro ng
pamilya, o kawani ang
form sa iyo at tulungan
kang kumpletuhin ang
Kasunduan sa SDM!**

Punan ang Form

- Idagdag ang pangalan mo sa blangko sa tuktok ng pahina 1 upang ipaalam sa mga tao na ito ang kasunduan MO.
- Sa ilalim ng seksyon na “Mga Aspeto na Nais Ko ng Suporta at Mga Taong Gusto Kong Suportahan Ako,” magdagdag ng maraming mga tagasuporta at aspeto at uri ng suporta ayon sa nais mo.
- Idagdag lamang ang mga taong sumang-ayon na maging Mga Tagasuporta mo

Mga Kalakip—Iba Pang mga Kasunduan

- Maaaring kang maglakip ng mga kopya ng anumang iba pang kasunduan o dokumento na maaaring mayroon ka na nauugnay sa mga uri ng suporta na ibinibigay ng ibang tao sa iyo.
- Halimbawa, maaaring mong ilakip ang:
 - Matibay na Pangkalahatang Power of Attorney
 - Power of Attorney para sa Health Care o Advance Directive
 - Pagtatalaga ng Mga Karapatan sa Paggawa ng Desisyon sa Edukasyon
 - Mga Liham kaugnay ng Conservatorship
 - Mga Lathala
 - Kinatawan ng Kasunduan ng Binabayaran (Payee)

Iyong Lagda

- MAAARI MO mismong magbasa ng dokumento, o maaari mong ipabasa sa iyo ng isang pinagkakatiwalaang tao ang dokumento nang malakas bago pumirma.
- Dapat pirmahan ng MO ang dokumento:
 - sa harap ng Notaryo Publiko, na magpapatunay na pinirmahan mo ang dokumento O
 - Sa harap ng dalawang testigo na hindi nakapangalan sa Kasunduan, na kailangang pumirma sa dokumento upang isaad na nakita nilang pumirma ka sa Kasunduan.
- Ang Kasunduan ay hindi balido maliban kung ang iyong lagda ay nakakatugon sa isa sa mga kinakailangang iyon

shutterstock.com · 2046349127

Kalakip 1 sa Blangkong Kasunduan sa SDM – Mga Kasunduan ng Tagasuporta

- Ang bawat Tagasuporta na tinukoy sa Kasunduan ay dapat makatanggap ng kopya ng Kasunduang ito kasama ng nilagdaang Kasunduan sa SDM.
- Dapat petsahan at pirmahan ng Tagasuporta ang Kasunduang ito
- Ang lahat ng nilagdaang Kasunduan ng Tagasuporta ay ilalakip sa iyong nilagdaang Kasunduan sa SDM

Kalakip 2 -- Glosaryo

- Ito ay isang listahan ng mga salita na kasama sa Kasunduan sa SDM upang alam ng lahat (ikaw, mga Tagasuporta mo, at sinumang maaaring magbasa ng Kasunduan) at magkasundo sa kung ano ang ibig sabihin ng mga ito.
- Bago lang ang SDM, kaya nakakatulong ito sa iba sa komunidad na maunawaan kung ano ang gusto mo at kung paano ka nila masusuportahan tulad ng iniaatas sa kanila ng kanilang Kasunduan!

shutterstock

IMAGE ID: 314971883
www.shutterstock.com

Kalakip 3 – Impormasyon para sa mga Recipient ng Kasunduan sa SDM

- Magbibigay ka ng mga kopya ng nilagdaang Kasunduan sa SDM sa ibang tao at negosyo (tulad ng mga doktor, regional center, paaralan, tagapagkaloob ng serbisyo, o iba pang ahensya).
- Ang kalakip na ito ay tumutulong sa mga taong iyon na maunawaan kung ano ang kailangan nilang gawin upang matiyak na ikaw ay makakakuha ng suporta na gusto mo!
- Mahalaga ito dahil bago ang SDM kaya hindi alam ng lahat ang tungkol dito.

**Pagkatapos
Mapirmahan ang
Kasunduan sa
SDM na ito**

Pagsasaayos ng mga Kalakip

- Tiyaking nilagdaan mo ang Kasunduan sa SDM at nilagdaan ng Mga Tagasuporta ang lahat ng nilagdaang Mga Kasunduan sa Tagasuporta (Kalakip 1) kasama ang lahat ng iba pang kasunduan na gusto mong ilakip, pati na rin ang Kalakip 2 at 3.
- Gumawa ng mga photocopy at ibigay ang mga iyon sa mga tao kung kanino mo gustong ipagbigay-alam kung anong uri ng suporta ang gusto mo:

Mga doktor at dentista, mga paaralan, iyong Regional Center SC, mga miyembro ng pamilya, mga kaibigan, mga tagapagkaloob ng serbisyo, iba pa!

DAPAT ITABI ANG NILAGDAANG ORIHINAL NA KASUNDUAN SA SDM SA ISANG LUGAR NA **LIGTAS**

Pagrenew/Pagbabago ng Kasunduan sa SDM

- Ang Mga Kasunduan sa SDM ay dapat mong SURIN at ng lahat ng iyong Mga Tagasuporta nang hindi bababa sa kada dalawang taon.
- Maaaring i-update/palitan ang Mga Kasunduan sa SDM anumang oras, kasama ang dalawang taong pagsusuri, upang ipakita ang anumang pagbabago na gusto mo.
- Sa tuwing ang isang Kasunduan sa SDM ay na-update/binago, ikaw ay dapat lumagda sa bagong Kasunduan, ang lahat ng Tagasuporta mo ay dapat pumirma ng mga bagong Kasunduan sa Tagasuporta, at ikaw ay dapat magbigay ng mga kopya ng bagong Kasunduan sa SDM at lahat ng kalakip sa lahat ng tao/negosyo na ginawa mo noon upang palitan ang lumang kasunduan.

Pagwawakas/Pagtatapos ng Kasunduan sa SDM

Ang iyong Kasunduan sa SDM ay may bisa hanggang sa ito ay wakasan (matapos) kapag:

- Sabihin mong ayaw mo na (o pumanaw ka 😊)
- Sinabi ng lahat ng Tagasuporta mo na ayaw na nilang magbigay ng suporta sa iyo, o hindi na kwalipikadong magbigay ng suporta sa iyo dahil sa legal na mga dahilan

Kung ang ilan lang sa mga Tagasuporta ay ayaw o hindi na makapagbigay ng suporta sa iyo, ang Kasunduan ay mananatiling epektibo para sa lahat ng iba pa

Paano Wakasan ang Suporta, o ang Kasunduan sa SDM

- Maaaring wakasan ng isang Tagasuporta ang kanilang paglahok sa pamamagitan ng pagsasabi sa iyo o pagbibigay sa iyo ng isang bagay sa pamamagitan ng pagsulat na nagsasaad na hindi na sila magbibigay ng suporta.
- Maaaring mong wakasan ang iyong Kasunduan sa SDM sa anumang paraan na nagpapakita sa ibang tao ng iyong layunin na wakasan ito: pagsasabi sa ibang tao, pagpunit ng dokumento, pagtanggap ng wika sa dokumento, o iba pang paraan sa presensya ng ibang tao.

Mga Karapatan Mo

- Kahit na ikaw ay may Kasunduan sa SDM na nagsasabing gusto mo ng isang Tagasuporta na tulungan ka sa isang aspeto, ikaw ay may karapatan pa rin na gumawa ng lahat ng sariling mong mga desisyon at mga pagpili nang wala ang kanilang Tagasuporta kung gusto mo.
- HINDI MAAARING pumirma ang mga tagasuporta ng mga dokumento sa ngalan mo (maliban kung may ibang dokumento tulad ng Power of Attorney na nagpapahintulot nito)

TANDAAN:

IKAW ANG GAGAWA NG PANGHULING MGA DESISYON/PAGPILI TUNGKOL SA BUHAY MO, MAYROON MAN O WALANG KASUNDUAN SA SDM

MAY MGA TANONG???

Saan makakakuha ng higit pang impormasyon tungkol sa SDM:

The ARC of California

Telepono: 916-552-6619

Website: <https://thearca.org/info-resources/supported-decision-making/>

SDM Technical Assistance Program (binubuo)

State Council of Developmental Disabilities

Website: <https://scdd.ca.gov/sdm-tap/>

Welfare and Institutions Code seksyon 21000-21008

California Legislature website: [Codes Display Text \(ca.gov\)](https://leginfo.ca.gov/)

MGA PRESENTER

Amy Lampe

ACRC Board
Client Advisory
Committee Member

Mechelle Johnson

ACRC Client Services Director

Telepono: (916) 978-6653

Email:
mjohnson@altaregional.org

Reyva Johnson

ACRC Client Advocate

Telepono: (916) 290-4203

Email:
rjohnson1@altaregional.org

David Lopez

ACRC Client Advocate

Telepono: (916) 978-6366

Email:
mjohnson@altaregional.org

Jacob Miller

ACRC Client Advocate

Telepono: (916) 290-4170

Email: jmiller@altaregional.org